3. apríl 2019

Aukin velsæld á traustum grunni

Stjórnarráð Íslands
Forsætisráðuneytið

Heildarumfang aðgerða stjórnvalda á tímabili kjarasamninga

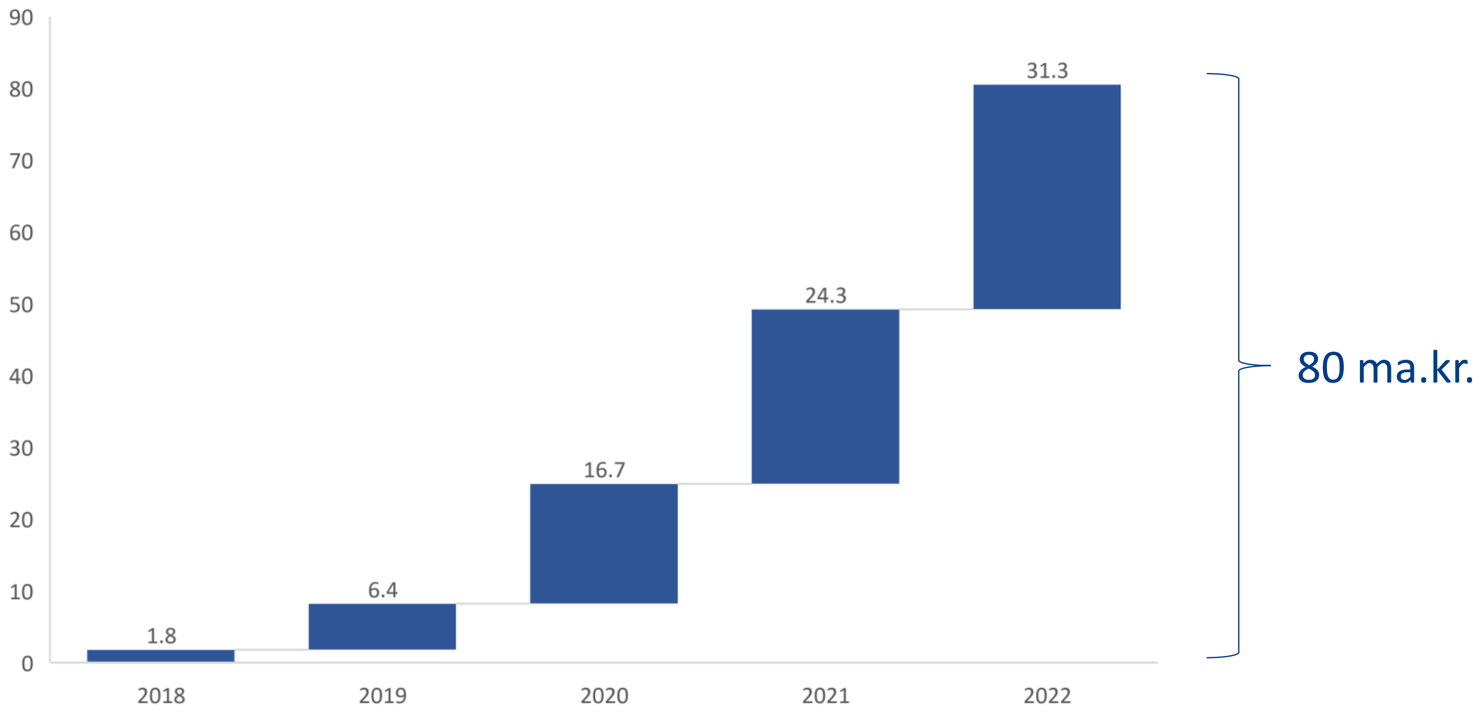

- Skýrsla átakshóps um húsnæðismál.
- Skýrsla starfshóps um leiðir fyrir ungt fólk og tekjulága inn á húsnæðismarkað.
- Endurskoðun tekjuskatts- og bótakerfa hjá einstaklingum og fjölskyldum.
- Skýrsla samstarfshóps um undirboð og brotastarfsemi á innlendum vinnumarkaði.
- Tekjusagan, opinn gagngrunnur um þróun lífskjara.
- Skýrsla um umbætur á úrvinnslu og nýtingu launatölfræðiupplýsinga.

Átak í fjárfestingu ríkisins fjölgar störfum á besta tíma

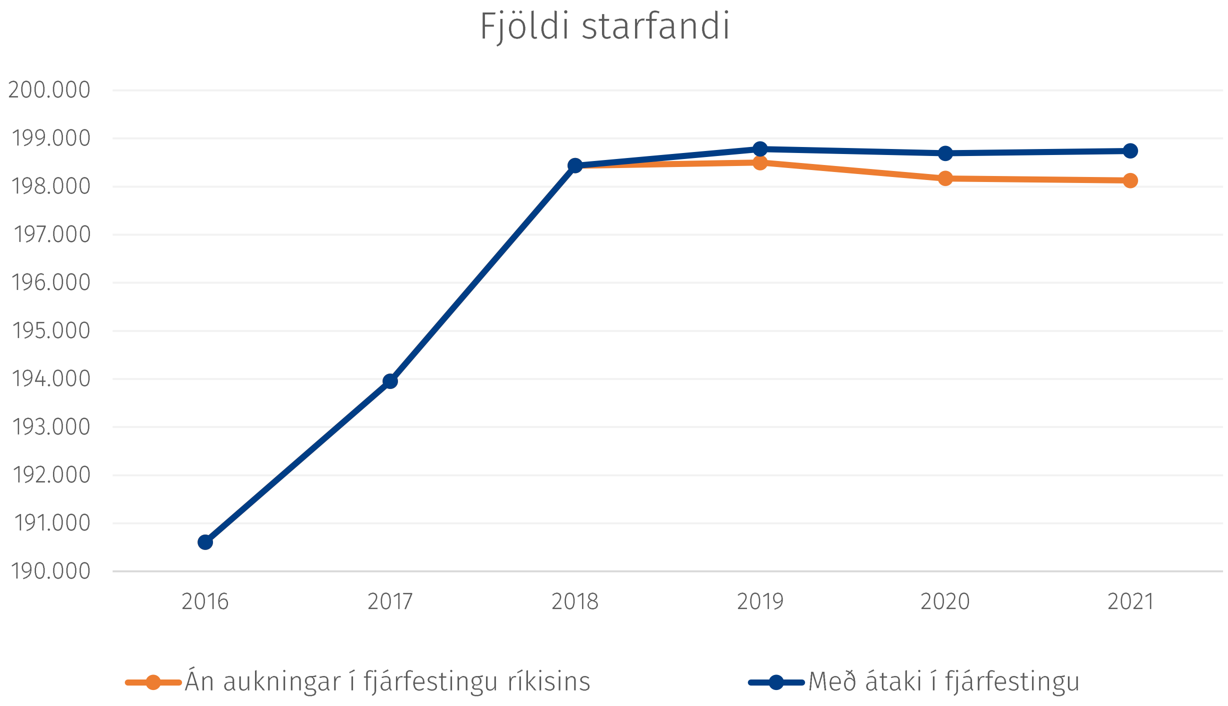

Vöxtur í fjárfestingum ríkisins í vegum og öðrum innviðum skapar **300** störf í byggingariðnaði strax í ár og **600** störf fram til ársins 2021.

Slaki í einkageiranum skapar kjöraðstæður til að auka opinbera fjárfestingu og halda þannig uppi atvinnustigi.

Samstaða um megináherslur

- Auknar ráðstöfunartekjur í gegnum skatta- og stuðningskerfi.
- Sérstök áhersla á barnafjölskyldur.
- Víðtækar aðgerðir í húsnæðismálum og dregið úr vægi verðtryggingar.
- Markvissar aðgerðir gegn félagslegum undirboðum.

Betri lífskjör í gegnum skatta- og stuðningskerfi

Stjórnarráð Íslands
Forsætisráðuneytið

- Tekjuskattur alls launafólks lækkar.
- Ríkið lækkar skatta um 20 milljarða og gefur eftir rúm 10% af tekjuskatti einstaklinga.
- Uppbygging skattkerfis færð nær Norðurlöndum.
- Samnýting þrepa endurskoðuð.
- Kerfisbreyting tryggir meiri jöfnuð og kjarabætur skila sér betur til launafólks.

- Skattbyrði tekjulægstu lækkar um 10 þúsund krónur á mánuði.
- Viðmið kerfisins samræmd.
- Nýtt lægra þrep.
- Nýtt viðmið í þróun persónuafsláttar.

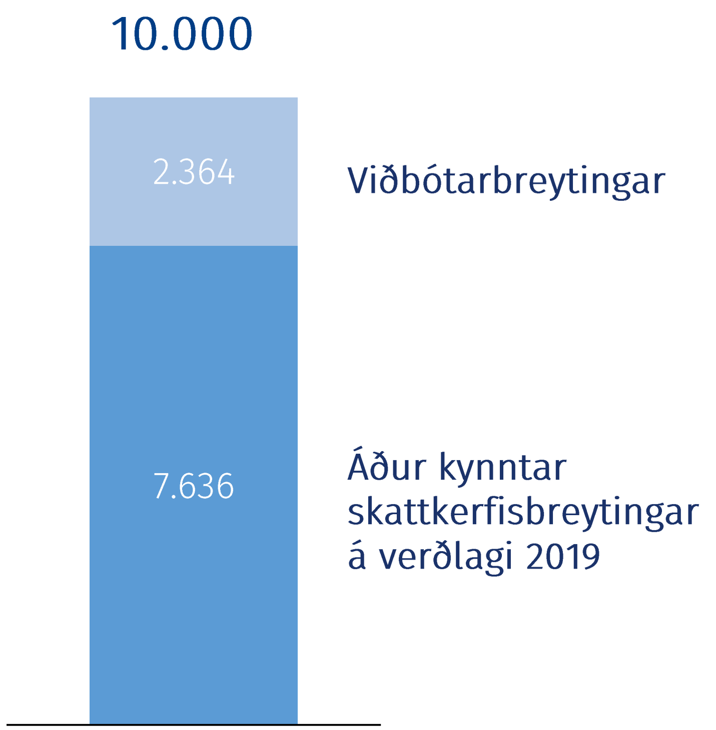

- Tekjumörk hækka umfram vísitölu neysluverðs sem nemur framleiðniaukningu.
- Jöfnun í kerfinu helst yfir tíma.
- Launafólk nýtur uppgangs í efnahagslífi.

Nýtt viðmið í þróun persónuafsláttar

- Markmiðið er að ungt fólk njóti kaupmáttaraukningar.
- Einstæðum foreldrum auðveldað að ná endum saman.

Sérstök áhersla ríkisstjórnarinnar á barnafjölskyldur

Hærri barnabætur

Barnabætur hækkaðar um 16% og dregið úr skerðingum barnabóta fyrir tekjulægri með hækkun skerðingarmarka úr 242 í 325 þúsund krónur.

12 mánaða fæðingarorlof

Fæðingarorlof lengt í 12 mánuði og hámarksgreiðslur hækkaðar úr 500 í 600 þúsund krónur frá ársbyrjun 2019.

Samstaða um sérstaka áherslu á bætta stöðu barnafólks

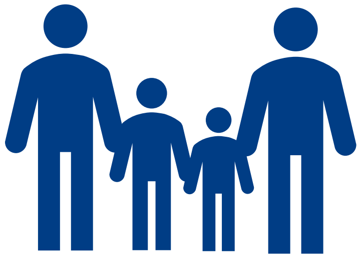

680 þ.kr. mánaðartekjur

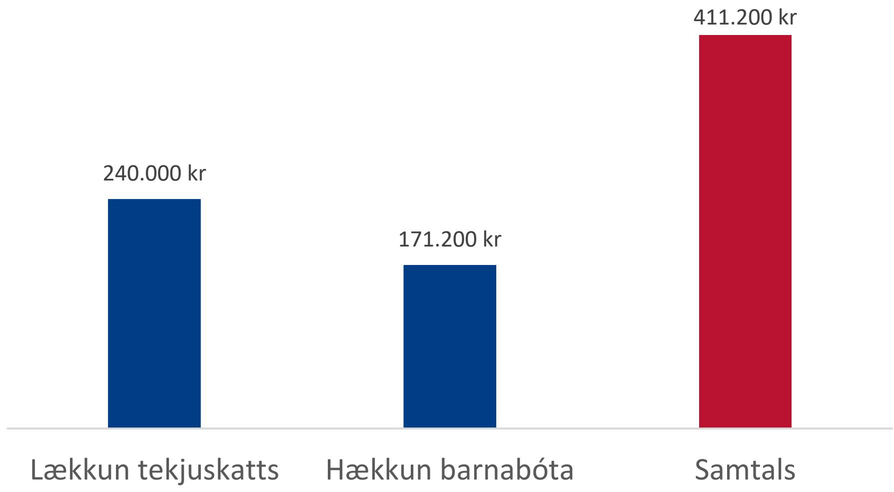

411.000 krónur

Samanlagt geta breytingar á tekjuskattskerfi og barnabótum aukið ráðstöfunartekjur fjögurra manna fjölskyldu um allt að 411 þúsund krónur á ári.

340 þ.kr. mánaðartekjur

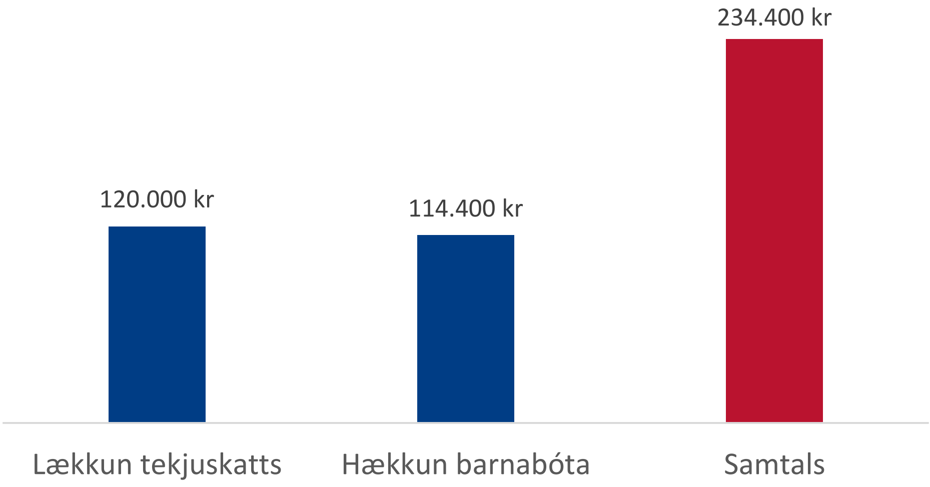

234.000 krónur

Samanlagt geta breytingar á tekjuskattskerfi og barnabótum aukið ráðstöfunartekjur einstæðs foreldris með 2 börn um allt að 234 þúsund krónur á ári.

Aðgerðir í húsnæðismálum

Stjórnarráð Íslands
Forsætisráðuneytið

- Leiðir fyrir ungt fólk og tekjulága til að komast yfir útborgunarþröskuldinn.
- Húsnæðiskostnaður verði lægra hlutfall af ráðstöfunartekjum.
- Óverðtryggð lán verði valkostur fyrir alla tekjuhópa.
- Stutt við aukið framboð húsnæðis í gegnum félagslegt húsnæðiskerfi.

Aukinn stuðningur í húsnæðismálum og dregið úr áhrifum verðbólgu

- Hlutdeildarlán

Ný tegund af húsnæðislánum fyrir tekjulága verður kynnt á næstunni.

- Tilgreind séreign

Ráðstafa megi einnig 3,5% lífeyrisiðgjalds skattfrjálst til húsnæðiskaupa.

- Stuðningur útvíkkaður

Úrræði stjórnvalda vegna fyrstu kaupa geti nýst þeim sem hafi ekki átt íbúð í fimm ár.

- Séreignarsparnaðarúrræðið

Heimild til að ráðstafa séreignarsparnaði inn á íbúðalán framlengd í tvö ár.

• Félagslegt húsnæðiskerfi	Stofnstyrkir auknir til uppbyggingar allt að 1800 íbúða.
• Leiguvernd	Skýrari reglur á leigumarkaði án þess að það bitni á framboði.
• Skipulags- og byggingarmál	Endurskoða regluverk til einföldunar og rafvæða stjórnsýslu.
• Samgönguinnviðir	Hraðari uppbygging samgönguinnviða og almenningssamgangna.
• Ríkislóðir	Ráðstöfun ríkislóða fyrir íbúðir, þar á meðal fyrir leigumarkað.
• Upplýsingamiðlun	Samræmd söfnun og miðlun upplýsinga um húsnæðismál.

Tilgreind séreign

- Einstaklingur með 325.000 í mánaðarlaun gæti valið að nýta **136.500 krónur árlega skattfrjálst** til öflunar húsnæðis:
  - Til að safna fyrir útborgun í fasteign
  - Til að lækka höfuðstól verðtryggðs láns
  - Til að lækka höfuðstól eða afborgarnir á óverðtryggðu láni

- Sambúðarfólk með samtals 650.000 í mánaðarlaun gæti valið að nýta **273.000 krónur árlega skattfrjálst** til öflunar húsnæðis

Heilbrigður vinnumarkaður er sameiginlegt verkefni

Stjórnarráð Íslands
Forsætisráðuneytið

• Tímabundið atvinnurekstrarbann vegna kennitöluflakks	Tímabundið atvinnurekstrarbann forsvarsmanna fyrirtækja.
• Samráðshópur gegn brotastarfsemi	Fastur samráðshópur stjórnvalda og aðila vinnumarkaðarins með sameiginlega ábyrgð.
• Refsiábyrgð útvíkkuð	Útfært hvernig fyrirbyggja megi alvarleg og ítrekuð brot með útvíkkun refsiábyrgðar.
• Skylda til keðjuábyrgðar	Skylda til keðjuábyrgðar sett í lög um opinber innkaup.
• Aðgerðaáætlun gegn mansali	Vernd fórnarlamba tryggð, aðgerðaáætlun framfylgt og bann við nauðungavinnu lögfest ásamt refsiákvæði
• Upplýsingagjöf til erlendra starfsmanna	Upplýsingagjöf bætt verulega, t.a.m. með stofnun ráðgjafastofu.

Dregið úr vægi verðtryggingar og umbætur í lífeyrismálum

Stjórnarráð Íslands
Forsætisráðuneytið

• Hámarkstími styttur	Óheimilt að veita verðtryggð jafngreiðslulán til lengri tíma en 25 ára.
• Endurskoðun á húsnæðislið	Útreikningur húsnæðisliðar vísitölu neysluverðs endurskoðaður fyrir lok júní 2020.
• Hvatar vegna óverðtryggðra lána	Hagrænir hvatar til töku óverðtryggðra lána kannaðir.
• Sjálfvirkar vísitöluhækkanir endurskoðaðar	Skoðað að setja skilyrði fyrir verðbreytingum í samningssamböndum.
• Ný neytendalán án húsnæðisliðar	Frá ársbyrjun 2020 verða ný neytendalán verðtryggð með vísitölu neysluverðs án húsnæðisliðar.

- Endurskoðun lífeyrismála

Samstarf við aðila vinnumarkaðar um heildarendurskoðun lífeyrismála.

- 15,5% lágmarksiðgjald lögfest

Greiðsla 15,5% af iðgjaldsstofni til lífeyrissjóðs lögfest sem lágmark.

- Val um ráðstöfun

12% iðgjalds fari í sameign og val um ráðstöfun 3,5% í sameign eða tilgreinda séreign.

Aukin velsæld á traustum grunni

Stjórnarráð Íslands
Forsætisráðuneytið

- 80 milljarðar að umfangi.
- Bætir kjör, sérstaklega tekjulágra og barnafjölskyldna.
- Dregið úr vægi verðtryggingar.
- Víðtækar aðgerðir í húsnæðismálum.
- Heilbrigðari vinnumarkaður.

Umfangsmiklar aðgerðir með skýr markmið